

HANGYA

A szövetkezeti könyvezetés ismertetése.

Ezen cím alatt megkezdett közleményünket a közölt sorrend szerint folytatni kívánjuk és a mult számban ismertetett folyószámlakönyv után rátérünk a pénztárkönyv ismertetésére.

II. Pénztárkönyv.

A pénztárkönyv a készpénz bevételek és készpénz kiadások feljegyzésére szolgál. A pénztárkönyvet mindig a pénztáros vezeti. Vezetésénél általános irányelv, hogy az pontos és tiszta legyen. Minden bevételt és minden kiadást bizonylattal kell igazolni. A bolti bevételeknél bizonylattal a boltoskönyv szolgál, egyéb befizetésnél mindig ellennyugtát kell kérni a befizető tagtól, vagy egyéntől.

A kiadott készpénzt szintén nyugttával kell igazolni, sohasem szabad azonban olyan nyugtát elkönyvelni, amelyet az elnök, vagy az igazgatóság által megbízott ügyvezető nem utalványozott. Az utalványozási záradékkal és aláírással el nem látott nyugttára kifizetett összeget a pénztáros tartozik megtéríteni. A pénztárkönyv vezetése az összes szövetkezeti könyvek között a legegyszerűbb. Baloldalon a bevételeket és jobb oldalon a kiadásokat könyveljük el. A könyvelés naponként történik. Ugy a bevételeket, mint a kiadásokat dátum szerint vezetjük be és a bizonylatokat minden hónapban 1-től kezdve felső jobb sarkukon, vagy hátlapjukon a bevezetés sorrendjében sorszámmal látjuk el. A sorszámot aláhuzva, alatta minden bizonylaton meg kell jelölni az évet és hónapot is. Pld. 12/921. szept. Ez azt jelenti, hogy a vonatkozó nyugta 1921. év szept. hónapban 12 sorszám alatt van elkönyvelve.

A pénztárkönyvet minden hó utolsó napján le kell zárni. Grafittal íróval összeadjuk a bevételeket, azután a kiadásokat. Ez utóbbi összeget levonjuk az előbbiből és a kettő közötti különbség képezi a pénztárkönyv egyenlegét, vagyis a hó végén mutatkozó készpénz készletet. A mutatkozó különbséget „egyenleg“ címen a kiadási oldal utolsó tétele után beírjuk és mindkét oldalon egy magasságban tintával aláhuzzuk és az összegeket újra összeadjuk, most már mindkét oldalon egyenlő összeget találunk. A most megállapított egyenlegét,

mint készpénz maradványt a következő hó bevételi oldalán első tételként elővezetjük.

Elő szokott fordulni, hogy a pénztárkönyvbe több kiadás van bevezetve, mint amennyi a bevétel. Ez a leghelytelenebb könyvelés, mert ilyenkor a pénztáros vagy elfelejtette valamely bevett összeg elkönyvelését, vagy pedig valahonnan kölcsön kért. Ilyenkor mindig utánna kell még a zárás előtt nézni a dolognak. Ha kölcsönről van szó, be kell írni a könyvbe, hogy pld. X. Y-tól kölcsön 100.— lei.

Zárás után pénztáros az összes bizonylatot sorszám szerint rendezi és azokat havonként külön rakva megőrzi, illetve pénztárvizsgálatra állandóan készen tartja.

Pénztárvizsgálatot bármikor tarthat az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a Hangya kiküldöttje.

Pénztárnok a reá bizott készpénzért anyagilag felelős.

(Folyt. köv.)

Az árák hullámozása.

Gazdasági életünk a világháború óta igen gyakran szélsőséges árhullámzásoknak volt kitéve, néha éppen válsággal fenyegetve mind a fogyasztókat, mind pedig a termelőt és a kereskedelmet. A háború alatt és után beállott óriási áremelkedéssel szemben a fogyasztók mindinkább igyekeztek szövetkezetekbe tömörülni, mert csak ez uton tudták kedvezőbben beszerezni a közszükségleti cikkeket. Ugyanis a Hangya szövetkezetek meglegedve a tisztességes polgári haszonnal, nem iparkodtak a conjunkturális előnyöket a fogyasztók rovására kihasználni, hanem éppen azoknak érdekeit védték az uzsorások ellen. Ekkor vált érezhetővé a szövetkezetekben rejlő hatalmas erő a kereskedelmet elragadó conjunkturális nyereszkedési vágygyal és az árdrágítók hallatlan tulkapásaival szemben.

Lehetővé tette pedig a szövetkezeteknek a fogyasztók a nép érdekében való ezen önzetlen munkálkodása azt, hogy a Hangya központ mindenben segítségére volt a falusi szövetkezeteknek a megpróbáltatás napjaiban és védte őket az uzsora elleni küzdelemben. Ha néha a viszonyok és rendkívüli nehézségek folytán nem is nyújthatta a Hangya köz-

pont a kellő támogatást, azért a szövetkezetek a megkezdett útról még nem tértek le és maradtak a fogyasztóknak a minden oldalról megnyilvánuló támadás és a tisztességtelen kereskedelmi verseny közepette is egyetlen védői.

A gazdasági élet bizonytalansága még ma sem mult el, mert a csak nemrégiben beállott áreséseket ma már ismét áremelkedési tendencia váltja fel. Már is észrevehető a kereskedelemben, egy 25—30 százalékos áremelkedéssel szemben a közel multban nagyobb lépésekkel megindult árzuhanással. A mindenre érzékenyen reagáló kereskedelem ugyanis a lei külföldi romlását, valamint a vámdíjak felemelését is nyomon követi, nem várva be az új bevásárlás és behozatal után jelentkező drágább külföldi beszerzéseket, melyeket a maga előnyére igyekszik idő előtt kihasználni.

Igy ismét indokolatlan tulkapás és áruzsora fenyegeti a szövetkezeteket a mindent a maga javára gyümölcsötöző kereskedelem részéről, ami ellen csak úgy védekezhetnek a szövetkezetek, ha a központnak már sok éven át tapasztalt kizárólag csak a szövetkezetek érdekeit szolgáló kívánó őszinte szándékában megbiznak és lehetőleg minden árut a központtól szereznek be. Ezáltal nemcsak elkerülik azon túl kiadásokat, melyeket a jelenlegi árhullámzások folytán is indokolatlanul idegen cégeknek fizetnének, hanem a jelenleg megnyilvánuló 20—30 százalékos árfelemeléseket is, mivel központunk minden áruját a beszerzési áron adja át a szövetkezeteknek s ennél fogva ma igen sok árunál jelentékeny megtakarítást érhetnek el szövetkezeink a központunktól való vásárlás útján.

Tehát minden gazdasági árhullámzás között csak saját maga iránti köteleltséget teljesít a szövetkezet, ha szilárdan kitart a központ mellett, amit a szövetkezeti hűség, a szövetkezeti becsület is megkíván és nem vásárol idegen cégektől még akkor sem, ha látszólag olcsóbban tehetné, hanem minden árut, a mit a központtól és annak kirendeltségi raktáraiból megkaphat, csak a Hangyától szerzi be.

Terjesszük az „Erdélyi Gazda“-t
a gazdák körében!

A központ közleményei.

Pontos felhívás. A román államhoz csatolt volt magyar területeken a helységek régi magyar neve új román elnevezéssel cseréltetett fel. A hatóságok irataiknál s ugyszintén a posta és a vasut a küldeményeknél ezen új elnevezést használja a helységek megjelölésénél és a felek által is annak használatát kívánja meg.

Miután azonban még az új helység nevekről hivatalos jegyzék, vagy névtár nem adatott ki, igen gyakori eset, hogy egyáltalában lehetetlen, vagy igen nagy nehézségekbe és sok utánjárásba kerül az új név alatt szereplő helység megállapítása. Így természetesen intézkedés nem történhetik, vagy csak nagyon megkésve az ilyen ismeretlen helységből érkező irat, vagy más küldeményre vonatkozólag.

Különösen fontos szövetkezeteinknél, hogy sürgős ügyekben távirati értesítésünkre központunk intézkedéseiből azonnal tudomást szerezhessenek és válaszukat megkaphassák, mert hátrányt és talán károsodást is jelenthet a szövetkezetre nézve, ha értesítését a helység névből előállható tévedés, vagy annak nem ismerése folytán központunk nem veheti tudomásul. Már gyakran előfordult, hogy valamely szövetkezettől érkező levelen, vagy táviraton a szövetkezet magyar nevű székhelye pld. „Váradszöllősi szövetkezet” nem volt feltüntetve és a feladó posta, vagy távirda állomás román nevéből lehetetlen volt a szövetkezet kilétét megállapítani, tekintve, hogy ugyanegy és majdnem hasonló új román elnevezéssel több helység szerepel.

Ennek elkerülhetése végett és hogy szövetkezeteinknél minden tévedést és félreértést kizárjunk, felkérjük az ügyvezetőket, hogy *sürgősen és pontosan közöljék központunkkal helységüknek jelenlegi új nevét, továbbá azon helységeknek is megváltoztatott új nevét, ahol a szövetkezetnek utolsó postája és utolsó távirdája, valamint árurakodó állomása van.* Ezen új helység neveket a szövetkezeti nyilvántartásunkban feljegyezni kívánjuk, hogy a jövőben minden egyes az elnevezésből eredhető bizonytalanság esetén azokat felhasználhassuk.

Ezzel kapcsolatosan még arra kívánjuk felhívni az ügyvezetők figyelmét, hogy a központhoz intézendő minden egyes levelükben, vagy táviratukban feltétlenül jelöljék meg a szövetkezet nevét.

Áruosztályunk közli szövetkezeteinkkel, hogy a közeledő iskolai tanévre való tekintettel gondoskodott már az iskolai felszerelési cikkek beszerzéséről. Az alant felsorolt iskola szerek már raktárunkon vannak, melyekből kérjük tegyék meg szövetkezeteink sürgősen megrendelésüket, hogy azokat még az iskolai év beállta előtt idejében elintézhessük.

Iskola-szerek:

Irkák, füzetek.

Nagyar, német szépirási füzetek.

Számítan és diktandó füzetek.

Rajz és írószerek.

Palatábla, palavessző, ceruzák.

Tinta kis és nagy üvegben. vagy

1/2—1 lt. üv.

Azonkívül raktárunkba különböző csavarárak is érkeztek, melyeknek jegyzékét itt azért közöljük, hogy a szövetkezetek megrendelésüket azokból is megtehessek.

Csavar-árak:

Csavarházak.

Anyacsavarok.

Kapupánt csavarok.

Ekekés csavarok.

Keréktalp csavarok.

Facsavarok.

Szegecsek.

Felhívjuk még szövetkezeteink figyelmét *elsőrendű mézognacunkra*, mely kiváló ízű 1919. és 1920. évi főzésű. Ára literenként 25.— lei hordó nélkül. Beszerezhetik szövetkezeteink közvetlen a székelyudvarhelyi transitó raktárunk utján is.

A lebélyegzetlen korona bankjegyek bevonására vonatkozólag egyik napi sajtó bécsi információ alapján közli, hogy az Osztrák-Magyar Bank az összes le nem bélyegezett korona bankjegyeket, amelyek a külföldön vannak, legközelebb be fogja váltani. A beváltás módjairól egyelőre még bizonyosat nem sikerült megtudnunk, de azért már most jó előre felhívjuk szövetkezeteink figyelmét a beváltás lehetőségére és ajánljuk, hogy amely szövetkezetnél még ilyen lebélyegzetlen korona bankjegy visszamaradt volna, azt feltétlenül őrizze meg mindaddig, míg a beváltásról intézkedés történhetik és spekuláns üzérkedőknek ne vesztessen el a szövetkezetnek ilyen bankjegyekben fekvő vagyonát. Reméljük, hogy legközelebb már bővebb felvilágosításokkal szolgálhatunk.

HIRDETÉSEK.

Érszöllősi „Hangya” fogyasztási és ért. szöv. 1921 évi szeptember hó 11-én d. u. 3 órakor a község házában 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés szept. hó 18-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 274, üzletrészeinek száma pedig 488 volt; az évi folyamán belépett 2 tag 5 üzletrésszel; kilépett 1 tag 5 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Érszöllős, 1921. július hó 5-én. Az igazgatóság.

Ottományi „Hangya” fogyasztási és ért. szövetkezet 1921. évi szeptember hó 11-én d. u. 3 órakor a község házában 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, ugy a közgyűlés szept. hó 18-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 245, üzletrészeinek száma pedig 712 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Ottomány, 1921. július hó 22-én. Az igazgatóság.

Bulcs és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921 évi augusztus hó 28-án d. u. 3 órakor a Község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés szeptember hó 4-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év dec. 31-én a tagok száma 183, üzletrészeinek száma pedig 720 volt, az év folyamán kilépett 4 tag 5 üzletrésszel. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Bulcs, 1921. július hó 5-én. Az igazgatóság.

Nagyvárad vasutasok „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi szeptember hó 4-én délután 5 órakor a vasutasok oktató termében 1920 évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusa értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, ugy a közgyűlés szeptember 11-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920 év december 31-én a tagok száma 488, üzletrészeinek száma pedig 873 volt. Az év folyamán belépett 1 tag 2 üzletrésszel, kilépett 17 tag 24 üzletrésszel. 2 régi tag jegyzett 8 új üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Nagyvárad, 1921. december hó 31-én. Az igazgatóság.

A mellékletet szerkesztli:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.